

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ES VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PART KOZLÖNYE.

Egész óvre
Felövre
Negyedövre
Egy óra

Egyes szám ára 4 kr.

10 frt — kr.
5 " " "
2 " 50 " "
1 " " "

Felölös szerkesztő: **BARTHA MÓR.**

Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hat hasabos petit sorost 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többzet
hirdetéseket alkü szerinti jutányos aron votatnak fel. Belyez-dij min
den külön beigtatásert 30 kr

Stréberek a társadalomban.

A türlem szép erény, de nem önzertes emberek erénye. A szó a leg ruganyosabb valami, de ha nem fogalmakra alkalmazzuk, a leghaszontalanabb.

Sem türni, sem leplezni nincs tovább hajlandóságunk. Nem keressük tovább a szimbolumokat, becsületbeli kötelességünk nyíltan beszélni azokról az emberekről, kiknek áldatlan, önző működése lidércz gyanánt nehezedik a társadalomra s akiknek az ilyen működésekhez annyi jogczimük sincs, mint akármelyik Herostratesnek.

Nincs ember, ki elfojtott dühvel, vagy fellázadt keserüséggel ne nézze ezeknek a minden jogczimen nélkül szereplő stréber lelkü embereknek üzelmeit, melyekkel minden terrénomot megmételeznek s minden terrénomat a maguk önző, egyéni céljaikra használnak fel.

Nem tisztelnék hagyományt, elvet, nekik egyik sem szent, ha hasznot nem ígér.

Politika, egyház, társadalmi élet, művészet, — az ő számukra mindegyik fejős tehén, mely ha pénzt nem is ad, de szereplésre, stréberkedésre, olcsó dícsőségre igen alkalmas.

Politikájuk: a hatalom kegyeit hajhászni.

Egyházi programjuk: zsiros hivatalhoz jutni. Társadalmi törekvésük: mindenütt szerepelni.

A művészeti téren való működésük: korlátolt véleményüket a közönséggel szemben is érvényesíteni.

Ime ez, azoknak a bizonyos embereknek a működésük és céljuk.

A stréberségen kívül semmi tehetségük nincs. És még sem akad senki, ki azokat a felfúj, erővel csinált nagyságokat leleplezze és igaz mivoltukban bemutassa.

Türjük, hogy nyakunkra nőjjenek s kizsákmányolják a mi türelmünket. Türjünk, hogy saját hitvány érdekeiknek szolgálatával társadalmi életünket olyan utra terejék, mely az erkölcsi súlyedés posványába vezet.

Most csak az a kérdés, mikor ér véget türelmünk. Mikor ébred már öntudatra társadalmunk, hogy leleplezze és kidobja köréből azokat az embereket, akik, mint féreg, rágódnak annak elpusztulásán. Mennyire érezzük pedig kellemetlen, pusztító hatását áldatlan működésüknek. Uralják a helyzetet mindenütt s mindenkor csak az történik, amit ők akarnak. Habár jól tudja mindenki, hogy törekvésüknek, működésüknek fő célja az, hogy maguknak hatalmat és anyagi hasznot teremtsenek. És

még sem akadt eddig senki, aki lerántotta volna róluk a leplet és igaz tükröt mutatott volna működésüknek céljaira. Félnék, de egyszersmind irtóznak is tőlük. Körültekintő óvatossággal, ravasz fondorkodással és aljas hízkelkedéssel igyekeznek tervüket keresztül vinni azon esetben, ha az erőszakoskodás nem használ. Birnak a sötét lelkü emberek összes tulajdonságaival. Hízgelgők, képmutatók, nagyzólok, ravaszok — s ha kell erőszakosok, indulatosak és basáskodók. Ilyen tulajdonságokkal vannak felruházva azok az emberek, akik társadalmunk hangadóit és hatalmi tényezőit.

Te szegény társadalom, aki ezen emberek nyüge alatt nyögsz, emeld fel már egyszer fejedet. Nyisd ki végre szemeidet, hogy igaz mivoltukban meglásd ezeket a stréber embereket. Nem kell habozni, félni, vagy késedelmezni, mert a késedelmezés által mérlehetetlen bajokat szerzesz saját fejedre. Eljöhet majd az az idő, amidön öntudatra ébredve, kínos feljajdulással fogod összetörni azokat az embereket, kik a végromlás útjára tereltek. De már akkor késő lesz, mert romlásnak indultál, mint a féreg által megörölt fa . . .

Parkas Mihály.

Szinek.

— A Szinek című kötetből. —
Hová tűnt az ezernyi szio,
A csillogó sugár?
Lelkem beroskadt romjain
Csak sápadt arnya jár.

Ugy, mint mikor a nap leszál,
Kigyul a végtelen,
De már sötétlik a homály
A távol téreken.

Az estnek rezdülő ködét
Ezer szín lepte meg,
Hol huayó fény, kelő sötét
Egymásba lengenek.

Szél zendül . . . a köd megre meg,
Nincs fénye semminek.
Csak még lelkemben rezgenek
A tova tűnt szinek.

Pásztor Árpád.

Ünnepi beszéd

Irta és a városbáza előtt elmondta márczius 15-én Sípos Béla.

Tisztelt polgártársak!

Márczius idusának ötvenegyedik évfordulóját szívünk taráradó lelkesedésével ünnepljük meg. Ötvenegy évvel ezelőtt esküdött meg a magyar, hogy lánczot többé nem hord kezén, hogy a sötétség rémoit szejjel üzve, —

szabaddá, uagygyá igyekszik tenni ezt a hazát.

Nincsen a magyar történelemnek ragyogóbb, ékesebben szóló napja ennél — nem volt a magyar nemzet soha oly nagyszerű, mint e napon, mikor a hazafias szenvedélytől felbuzduló kebellet kitörő lelkesedés örömmámorában vér nélkül vivta ki a szent szabadságot. 1848 márczius idusát és a Szabadság, Egyenlőség, Testvériség magasztos jelszavát keresztül fonta a nemzet génusa arany dicőségűre, hogy együtt ragyogjon e nap és a három szent fogalom, hogy a késő utódok csodálattal tekintsék; bátorságot és hazafiai lelkesedést merithessenek belőle.

Felhő, komor sötét felhő borogott addig a nemzet egén, a remény sugara csak néha néha vetett egy kis kétes fényt a honra. De jött a nap! Egy l e g y e n szóra szétszakadt a sűrű feleg-tábor, egy felvillanyozó, halálból is felébresztő szózat felzavarta a száhadós alvót s a magyart soha el nem hagyó védő-szellem csodálatos bátorságot öntött a szivekbe.

Szabadságot hozott, mely lerázta a lánczot annyi millió kezéről. Szabadságot adott a karnak — a gondolatnak, hogy kettözött erővel pótolja helyre az átalmódott időt, hogy batran szembeszállva az ellentétes áramlatokkal, büszkén hirdesse, hogy van a magyarban elni hit, jog és erő!

Egyenlőséget hozott, a mely áldásos sugarával feloldotta a zárkózottság rideg gátjait — testvérré tett urat. — szolgát egyaránt.

Testvériséget hozott, mely egygyé tett mindenkit csendben viharban, békében, habóruban, a haza javára.

Lobogjon hát magasra a honfiai örömlángja, viszhangozza e hon minden bérce, hogy a legmagasztosabb nemzeti ünnepegyedik évfordulója itt van — elérkezett.

Ketözött örömmel dobogjon a szív — s törjön ki a lelkesedés, mert ime 1848 márcz. 15-ének 51-ik évfordulóját a szabad viragzó Magyar nemzet ünnepli meg.

Legyen az ünnepi örömlágy, szivből jövő. Emelje megasztosságot az a tudat, hogy 1848 márczius 15-ike nélkül ma Magyarország talán holt állam volna, emelje fényét az a tudat, hogy e nap forrongó eszméi haladás útján vezeték Magyarországot diadalra diadalra.

Az a tizenkét pont melyeket a márcziusi félistenek mint a nemzet követeléseit v-lósitottak meg adta meg az irányt az álmódó nemzetnek.

Nem lett további békóba zárva a gondolat hanem felrepülhetett hatalmas szárnyain, s hirdette szerte e hazában, hogy a hősi szellem ki fogja vivni a nemzet jogait. Nem lesz az ország idegen zsákmánya, hanem önálló ag intézi sorsát a szabadság nevében.

És a szegény jobbágy, ki háromszáz esztendőn keresztül veres verejtékkal művelt honi — megis idegen földön volt lánczolva, lerázhatta kezéről a minden isteni és ember: jog ellenére reá vert lánczot s hátaltelen, örömmel kialthatta — szabaddá tett márczius idusa!!!

A Jogász Asztaltársaság ünnepe.

A J. A. T. Törő Imre vendéglőjében szépen sikerült márcziusi ünnepélyt rendezett, melyen megjelent a jogakadémia három tanára — dr. Bartha Béla, dr. Ozory István és dr. Kérészy Zoltán is. Sipos Béla elnöki megnyitóját után, melyben a vendégeket üdvözölte, Kun Béla mondott eszmékben gazdag beszédet, Kemény Emil, Bodnár Sándor, Jákó Gyula, László Jenő pedig quartettel gyönyörködtették a vendégeket és a társaságot. Majd vacsora következett, mely Törő Imre kitűnő magyaros konyháját dicséri.

Természetes, hogy felkészítőnkben nem volt hiány. Dr. Bartha Béla meleg hangon folytonos eljenzés közt szolt az ifjúsághoz, buzdított a lankadatlan munkára. Dr. Ozory István hasonló szellemű toasztját viharos tettség követte ugyszintén dr. Kérészy Zoltánét is, ki a debreczeni jogászokat éltette.

Az ifjúság részéről Sipos Béla, Kun Béla, Szentimrey György és Kiss Árpád mondtak pohárköszöntőket.

A társaság a legkedélyesebb hangulatban maradt együtt az éjféli órákig.

Az ispotályi leányiskola növendékei Márczius 15-ét sok szüle jelenlétében a következő műsorral ünnepelték:

1. Himnusz. Énekeltek a növendékek.
2. Márcziusi események felemlítése a tanító által.
3. Márczius 15. Ilyés Balintól. Szavaltta Faragó Eszter VI. oszt. növendék.
4. Márczius 15. Szabolcska Mihálytól. Szav. Pálffy Julianna VI. oszt. növ.
5. Magyar leányokhoz. Lampérth Gézától. Szav. Lovas Mária VI. oszt. növ.
6. Márczius 15. Ábrányi Emiltől. Szav. Boros Mária VI. oszt. növ.
7. Márczius 15. Szabó Antaltól. Szav. Csikos Mária. V. oszt. növ.
8. Kedves hon. Horkay Antaltól. Szav. Czene Piroska. II. oszt. növ.
9. Tied vagyok, tied hazám. Énekeltek a növendékek.
10. Márczius 15. Lubi Sándortól. Szav. Erdelyi Róza. VI. oszt. növ.
11. Talpra magyar! Petőfi Sándortól. Szav. Czeglédi Eszter. V. oszt. növ.
12. Fel, fel vitézek, fel csatára! Dal. Énekeltek a növendékek.
13. Márczius 15. 1848. Petőfi Sándortól. Szav. Koppányi Erzsébet VI. oszt. növ.
14. Kossuth diadal útja. Pósa Lajostól. Szav. Kiss Margit. V. oszt. növ.
15. Kik voltak a honvédek? Tóth Kálmántól. Szav. Nagy Róza. V. oszt. növ.
16. Nyugosznek ők a hősiak. Énekeltek a növendékek.
17. 13. Gabányi Árpádtól. Szav. Oláh Jován VI. oszt. növ.
18. Az aradi vértanúk. Dal. „Jaj, de busan süt az őszi napsugara”. Énekeltek a növendékek.
19. Mikor imadkoztok. Pósa Lajostól. Szav. Szabó Emma II. oszt. növendék.
20. Magyar vagyok. Garay Janostól. Szav. Horkay Margit. I. oszt. növ.
21. Kossuth Lajos. Pósa Lajostól. Szav. Balog Sára V. oszt. növ.
22. Kossuth halálára. Dombi Lajostól. Szav. Kiss Eszter V. oszt. növ.
23. Kossuth sírja. Ábrányi Emiltől. Szav. Szabó Mária V. oszt. növ.
24. Kossuth nóta. Dombi Lajostól. Énekeltek a növendékek.
25. Kossuth alma. Pósa Lajostól. Szav. Szabó Regina VI. oszt. növ.
26. Adjon Isten a Magyaroknak jó napot! Sz. Nagy Jozseftól. Énekeltek a növendékek.
27. Rákóczy induló. Énekeltek a növendékek.
28. Szózat. Énekeltek a növendékek.

Márczius 15-ike ünneplése a vidéken.

Bihar-Udvari községe Márczius 15-ikét dicsőséges multunk nagy napjának évfordulóját következőleg ünnepelte:

Szerdán délután két órakor a községi elöljáróság, képviselő testület, továbbá az iskolás növendékek, velök az egész lakosság nemzeti zászlók vitele és harangzugás közt vonultak a templomba, hol alkalmi ének után tiszteletes Szabó Imre lelkes mondott gyönyörű szíves szószoki hévvel elmondott alkalmi imát.

Ima után a református CII-ik zsoltar 10-ik verse elénklésével Vágó János tanító állott az urasztala elé s rövid hazafias érzet-

től áthatott felolvasást tartott, 51 éves dicső multunk tanúságairól.

Majd következett a „Szózat” három versenek az összes gyülekezet által történt elénklése után az iskolai növendékek által ez alkalomra, a helybeli tanítók által jól begyakorolt hazafias varsek elmondása.

Szavaltak fiúk s leányok.

A szavaltok elhangzása után az egész gyülekezet a „Himnusz” énekelve kivonult a templomból s zászlók alá sorakozva a község háza udvarára ment, ahol Szlovák Emil és Szele János segéd jegyző urak alkalmi szónoklatok felmondásával hatotak az összegyűlt ünneplő sokaságra, amely ezután eloszlott.

Este közvacsora rendeztetett 80 taggal, melyre amá nagy idők még előtanuit az öreg honvédek is meghívták s ingyen ellátásban részesültek.

Vacsora alatt Dr. Somlyó Béla körorvos ur hazafias szép beszédet tartva éltette dicső multunk elagott előtanuit a jelenlevő öreg honvédek, buzdította az ünneplő polgárokat, különösen a fiatalabb nemzedéket, hogy ápolják keblükben a nagy mult iránti hű emlékezetét, s hogy hazánk függetlenségét ne ejtsék ki szívökből soha.

Előmozdítsák azt szívvel ettél, s megvédnezzék, ha kell éltök feláldozásával is.

A hazafias ünneplésnek a késő éj vetett véget.

Ime így ünnepelt Bihar-Udvari község hazafias lakossága vallás és pártkülömbőség nélkül.

Kassán márczius idusát intézetek, egyesületek fényesen megünnepelték, — a templomokban pedig hálaadó istentiszteletet rendeztek.

Szeged közönsége márczius 15-ét nagy kegyelettel ünnepelte meg. Délelőt a belvárosi templomban ünnepies istentisztelet volt a melyen a városi hatóság, a 48-as honvédek egyesülete és a népkörök zászlók alatt testületileg megjelentek. Valamennyi iskola és kör hazafias ünnepélyeket rendezett.

Nagybecskerekén márcz. 15-ét valamennyi templomban hálaadó istentisztelettel ünnepelték meg. Az iskolákban és körökben hazafias ünnepélyeket tartottak. A város föl van lobogóvva.

Temesvárott márczius 15-ikét minden egylet, társaskör, tanintézet nagyszabásu ünnepségekkel ülte meg. A nemzeti szövetség a vidgató nagy termében rendezett ünnepet a munkásoknak, hol Szabolcska Mihály szavalt alkalmi versét. Ugyanó tartotta ma este a gyurvárosi társaskörben az ünnepi beszédet.

Békéscsabán márczius 15-ét úgy Csaba, mint a vidéki községek hazafias ünnepélyek rendezésével ülte meg. A hangulat igen lelkes volt.

Nagynyedén délelőt a Bethlen főtanoda, délután a polgárság ünnepelte meg márczius 15-két. A Bethlen-főtanoda disztermében délelőt 10 órakor tartott ünnepélyen Székely Ödön tartott alkalmi beszédet. Délután a fellobogózott városban a városház előtti téren százakra menő közönség gyűlt össze. A városház erkélyéről Rákosi Dezső tanuló elszavalt a „Talpra magyar”-t, mire zeneszó mellett az egész közönség a sétatérre vonult, hol Bodrogh János tanár tartott ünnepi beszédet.

Iglóna város lobogódiszt öltöt, és hazafias polgárság lelkesedéssel ülte meg a nemzet nagy ünnepét. Minden iskola, társaskör a hatóság képviselői és nagy közönség jelen-

létébe szavaltokkal énekszámokkal és alkalmi beszédekkel egybekötött lélekemelő ünnepélyt rendezett. Este a kaszinóegyesület helyiségében szakterítékű banket volt a melyen az ünnepi beszédet Stranich Béla képezdei tanár mondta melyet számos hazafias felkészült követett.

Színház.

A márczius 15-ike ünnepét Komjátly igazgató alkalmi darabokkal igyekezett a színházban is ünnepiessé tenni.

Am a közönséget csak a karzat és a tanuló ifjúság képezte... paholyok és a támlásszékek az ürességtől tatongtak. Minden roszban valami jó: az üres paholyokat a tanuló ifjúságnak nyitotta meg, akik azt nagy örömmel meg is töltötték, úgy hogy ugy nem tek ki, mint a madár fészek, a melyben egymás hátán várják a madárfiókok az anya által hozandó élvezetet. Ugy mondják, hogy az előkelő közönséget ez alkalommal a színháztól is a „Petőfi dal”-egylet hódította el.

Előjátékul Szávay Gyula „Márczius 15-ike” allegoriáját adták. Ezt követte a „Kápolnai csata” vagy „Kossuth Lajos bucsuja”.

A darabok belbecséről es az előadásról nincs mit mondanunk. Tetszett s méltányolta tapsokkal az a kts közönség, amelynek vagy vén szíve, vagy ifju ideálja egy s ent ima foglalja el: „Isten áld meg a magyart!...”

Persze a „nemzeti ünnepéről” hiányozni kellett a katonai zenekarnak. Nem vallott a közönség kárt, ebben sem szenvedett; bőven kárpótolta Racz Károly zenekara, amelylyel a Kossuth-nótát együtt énekelte a felvillanyozott közönség.

Az előre jelzett színházi műsorban Kuposy Józsa folytontartó betegsége miatt változás történik. Ma ugyanis nem a „Fautocska”, hanem a „Gésák” kerül színre.

**H I R E K.
Ünnep után.**

A nemzeti lobogókat bevonták, a magyar mentét, attilát egyévi nyugalomra helyezték, az ünnepi hangulatból rendez kerékvágásba zökentünk vissza — elment márcz. 15-ke.

Visszatekintve a debreczeni ünnepségekre, örömmel mondhatjuk el, hogy ünnepülésünk impozáns volt. Debreczen hazafias polgárai méltó kifejezést adtak nemzeti érzületüknek. Lelkesedés hazafias fellángolás árjában uszott az egész város, templomokban, iskolákban, nyilvános téreken ezer s ezer dicsőítő szót zengtek el.

Es az ünneplés, elmerjük mondani szívből jött, igaz volt.

Előtünk áll ugyan a kérdés, hogy nem egy napos szalmaláng volt-e a nemzeti érzület eme megnyilatkozása, nem üres frazís volt-e az elhangzott üdvözölő beszéd tömege, de rögtön megadjuk rá a feleletet — hogy nem!

Nem mondva csinált, nem rá oktrojált ünnepet ült Debreczen városa, nem üres felbuzdulás volt polgárainak lelkesedése, tiszta hazafiság szülötte volt ez.

Debreczen polgársága még nincs korumpálva. Az az egészségtelen irányzat, melyet egy és más stréber rá akar erőszakolni, nem talál alkalmat a talajra. — Ez a nép nem tagadja meg multját, — hagyományait s főképen önmagát, nem hajlja meg fejét szolgálai alázkodással senki előtt.

Márczius idusát megfogja ünnepelni

mindig úgy, a hogy a nagy nap meg kívánja. Nemzeti érzületét nem burkolja el, mert tudja nagyon jól, ha multjához hűlen fog lenni, erdemetlen leendő jövőre.

(a).

*** Ülés a városházán.** Ma délelőtt gróf Dégenfeld József főispán előktele alatt tanácsülés volt, melyen a márczius 29-iki közgyűlés tárgyait készítették elő.

*** Öngyilkos nő.** Ma reggel a József királyi herczeg utca 36 számú házában Köröskényi Istvánné felakasztotta magát. Hozzá tartozói csak késő vették észre úgy hogy mire levágták, már meghalt. Öngyilkosának okát homály fedi. Hozzá tartozói nem tudtak felvilágosítást adni semmiről. Hottestet a kórházba vitték, hol ma boncolják fel. A rendőrség megindította a vizsgálatot, s talán kifogja deríteni, hogy mi vitte e szereacsétele asszonyt a végzetes lépésre.

*** A főispán ur és márczius 15-ike.** Gr. Dégenfeld József a nagy hazafi azzal ünnepelte meg márczius 15-ikét, hogy egyetlen ünnepélyen sem jelent meg s Hajduvármegye székházára a nemzetiszínű lobogót ki sem tűzette. Ugy látszik, azt hiszi, hogy nem Magyarországon, hanem Honoluluiban a szercsenek hazájában él.

*** Az idei főszorozás.** A debreczeni illetőségi és azon idegen ifjak sorozása, kiknek Debreczenben leendő előállítását illetékes sorozó járási tisztviselőjük engedélyezte f. év apr. 21—26-ig tartatik meg. A sorozás kezdete mindenkor reggel 8 órakor és helye a »Pavillon« gyóglósi lakotanyának VI-ik sz. épülete. A sorozó bizottság polgári tagjai: Komlóssy Arthur főjegyző polgármester-helyettes, mint elnök. Oláh Karoly tanácsnok, dr. Sárvári Gyula főorvos, A közös hadsereg és honvédség részéről 1—1 törzstiszt, mint elnök 1—1 főtiszt, mint sorozó tiszt és 1—1 katona illetve honvédorvos. A sorozás következő sorrendben fog megtartatni; Április 21-iken az 1-ső korosztályból (1878 évi szülöttek) azok, — a kiknek sorszáma A—240-ig; Április 22-ikén a 2. és 3. hadosztályból azok. — kiknek sorszámuk 240-től végig terjed s azon kívül a II. korosztályból (1879 évi szülöttek) azok, kiknek sorszáma 1—160-ig terjed. Április 23-ikén Vasárnap szünet. Április 24-iken soroztatnak a II-ik korosztályból azok, akiknek sorszáma 160-an felül van; és az 1876-ban szülöttek (III. korosztálybeliek) közül az 1—100-ig tartó sorszámmal bírók. Április 25-ikén a III-ik korosztályból elmaradtak. Április 26-án az idegen állítás kötelesek s a törődöttséggel jelentkezett nevelkedők és az összes igazolatlan elmaradtak. A sorozásra előállítandók sorozási idező jegyeik átvételre végett folyó évi Márczius hó végéig a katonai ügyosztálynál (Varosház I-ső emelet) a hivatalos órák alatt saját érdekükben jelentkezzenek.

*** Gazdátlan permetező.** Egyik debreczeni zsidóbarusnak a napokban egy finpermetezőt adott el 3 frtért. Mivel a zsidóbarusnak gyanus volt a dolog, megfogta a fiut s ment vele haza szüleikhez, kik állítólag tulajdonosai voltak a permetezőnek. A szőlős kertek között a fiu eldobta a permetezőt s a 3 frttal megugrott. Az esetről a károsult jelentést írt a mezőrendőrkapitányságnak. A permetező valószínűleg valamelyik szőlőskert pajtájából való, melyet a mult hetekben törtek fel. Igazolható tulajdonosa jelentkezhetik az illó kapitányságnál.

*** Farkas Mihályt,** lapunk belmunkatársát családi gyász érte: nagyanyja — Feld Józsefné szül. Kálmán Erzsébet asszony 95 éves korában tegnap elhunyt. Temetésére az éjjel Nagyváradra utazott el. — A család a

következő gyászjelentést adta ki: Alulírottak a maguk és számtalan rokon nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentjük a felejtethetetlen anyá, nagyanyá, dédnagyanyá, anyós, testvér és sógorné Özv. **FELD JÓZSEFNÉ,** szül. Kálmán Erzsébetnek ölete 95-ik évében, folyó évi márczius hó 15-én, rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült teteme folyó hó 16-án d. n. 3 órakor fog Olaszi, Staroveszky-utca 160. szám alatt levő lakásáról az izr. sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Nagyvárad, 1899 márcz. hó 15-én. Béke lengien porai felett! Legyen ádott emléke! Kálmán Zsigmond testvér. Pollák Josephin, férj. Feld Samuné, menyé. Weisz József, Fisch Ferencz, Steiner Eliás, Grünbaum Hermann, mint vök. Szamos unoka, dédu oka és déd-déduoka, Feld Samu, Feld Laura, ferj. öz. Steiner Mórné, Feld Róza, férj. Fisch Ferencz, Feld Berta, férj. Grünbaum Hermanne, gyermekei. Feld Józsa, Schäfer David, sógorai. Kálmán Zsigmondné, sz. Beck Lotti, sógorné.

*** Kinevezés.** A m. kir. belügyminiszter a debreczeni adófelszámolási bizottság elnökévé Karap Mór, helyettes elnökévé pedig Komlóssy Dez-öt nevezte ki. A bizottság hatáskörébe a III. o. kereseti adórovás a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adójára vonatkozó felszámolások elintézése van utalva.

*** Márcziusi ünnepségek epizódja.** Érdekes kis epizód történt tegnap a collegium udvarán lefolyt ünnepségek után. A lelkes ünnepelő közönség az udvarról kivonult s szokás szerint az emlékkertben át indult a városháza elé A kertben levő kőröszlán előtt T a k á c s Endre joghallgató lelkes rögtönzött beszédet mondott, melyet a közönség elerken megéjlenzett s azután vonult tovább a városház felé.

*** Egy borju históriája** K ö v é r Imre h. böszörményi lakos jelenést tett a mezőrendőr kapitányságnál, hogy nála egy gazdátlan 4 hónapos bika borju van. Még a jan 17-ik országos vásár után kérte meg néhány miskolczi hajcsár, hogy néhány napig tartsa a borjut magánál, mert oly gyenge hogy nem tudják tovább hajtani. Jan 17 óta pedig nem jelentkezett nála senki. Már egyszer értesítette a miskolczi rendőrséget a dolgról, s kérte hogy puhatolja ki az állat gazdáját, de ott nem jelentkezett senki. Valószínű hogy a borju lopott jószág, azért nem mert a tulajdonos jelentkezni. A rendőrség most felhívja a tulajdonost, hogy a menyiben tulajdonát igazolni tudja, jelentkezzen lehető legközelebb idő alatt.

*** Orpheum Debreczenben.** M e z e y Janos orpheum igazgató, aki Debreczen város közönségét évek óta szórakoztatja, a nyári idény alatt társulataival, e napokban itt időzött hogy a következő idényre alkalmas helyiséget szerezzen társulatainak. M e z e y tudvaleg a téli idényt Kassán töltötte 17-ed magával azaz: 9 nő 8 férfi-ből álló társulataival ahol 3 hónapon át naponta zsufozt hazak melletl játszott.

*** A jogász és tisztviselő kör** holnap Pénteken este 8 órakor a közhelyiségben társas vacsorát tart, melyre a tagok a kitett aláírási iven jelentkezzenek.

*** Tűzvész.** Borzasztó tűz pusztított Szakaly abaujmegyei községben tegnap délelőtt 11 óra felé. Valószínűleg egy szikra kipattant a kovácsműhelyből, melytől a szomszédos ház hirtelen lángba borult. Mire a falu nepe összefutott, a szélből széthordott tüzes pernyék több ellenkező oldalon levő házat kigyújtott. Az emberek kétségbeesetten szaladgáltak egyik helyről a másikra, de menteni a több helyütt egő falut nem lehetett. Mikor ezt látták, a templom körül csoportosultak, hogy azt az enyészettől megmentésük, de a bihetetlen gyorsasággal terjedő veszedelem lecsapott a templomba is, honnan a harangozó, ki a harangokat felre verte, a nagy hőség következte-

ben m á r t a v o z n i volt kénytelen. Alig hogy a harangok elnémultak, pár perc múlva iszonyu robajjal zuhantak le a toronyból a jajveszékélő nép a meonydörgésszerű zaj hallattára, mintha elveszítette volna beszélő képességét. A nagy csendben csak a továbbterjedő tűz sercegése, ropogása, hallatszott és a vörös lángoktól megvilágított sápadt néma arcuk rettenetes körülbelül fél óráig tartó jelenetet nyújtottak. A templom, iskola, és más középületek porrá estek. A kivonult enyiczkei tűzoltóság csak a falu szélén levő pár kunyhót ueta megmenteni. A lakosság vagyonában nagy kár esett, mert a bazi állatok legragyobb részben elpusztultak. A nagy zürzavarban eddig nem teketett konstatalni, vajjon emberélet esett-e áldozatul. A lakosság nagyobb része főleg asszonyok és gyermekek a szomszéd falvakba menekültek. A nyomor leirhatatlan a lakosok közül 300-an teljesen hajlektalanúá váltak.

*** Reménytelen szerelemből öngyilkosság.** Z i e g l e r Gyula, kassai szabósegéd, reménytelen szerelem miatt ma reggel a városligetben f e l a k a s z t o t t a magát. Tettét a rendőrségnek levélben előre bejelentette.

*** Politikai párbaj.** Sándor József orsz képviselő és dr. Varadi Aurél ügyvéd, az Ellenlék munkatársa között tegnap déiben Kolozsvárt a katonai gyakorlóterén pisztolypárbaj volt. A párbaj okául az szolgál, hogy Varadi sajtó útján hirdette, hogy Sándor a szabadelvű partból kilépett. Ezek a feltevések Sándort arra bírták, hogy Varaditól elégtételt kérjen. Segédek voltak Sándor részéről: Szabó Gyula és Fekete Nagy Béla városi tanácsosok; Varadi részéről pedig: Bajai Bela tüzérszázados és Futsek Sandor dr. ügyvéd. Feltételek: 25 lépés, egy golyóváltás a puska-műves által töltött pisztolyokkal, 5 másodpercnyi célzással. Sándor fegyverét nem használta. Varadi lött, de golyója Sándortól messze elröpült. A felek nem békültek ki.

*** Brutális férj.** Kiss Jánosné, madrácz-c-akaji lakos a szeptii vásáron három frtot elveszített, mit hazaérkezve férjének elbeszél. K i s s rettenetes dühbé fakadt e miatt és fejszével rohant feleségére, ki azonban a házból kimenekült. Férje nem ment utána, hanem megvárta, míg az asszony ismét bejön és akkor hosszas dulakodás után kötelekkel lekötözte egy ládához úgy, hogy a nő mocczani sem volt képes. Ezután Kiss a balta fokával kezdte feleségét borzasztóan ütlegelni, mire a nő elájult, de férje csak tovább mérte a fejszeapásokat. A szomszédok eleinte a sikoltozásra, majd a tompautések hangjára figyelmesek lettek, a becukott ajtót feltörték és vadallatias férjet nagynehzen lefogták. A haldokló asszonyt beszállították a kórházba, hol eddig még nem nyerte vissza eszmeletét. Kiss a csendőrök letartóztatták.

*** Megszűnt sertésvész.** H.-Böszörmény város területe, mely eddig sertésvész miatt zárlat alatt volt, a zárlat a ól feloldatott.

*** Római merényletek.** Tegnapelőtt az olasz fővárosban az a hír volt elterjedve, hogy a királyi kastélyt és a parlamentet anarchisták legbe akarják röpíteni. A híresztelések alapja az, hogy Serao rendőrprefektust valaki névtelen levélben felültette azzal az állítólagos leleplezéssel, hogy a király és a parlament ellen merényletet terveznek az anarchisták. A prefektus erre úgy a Montecitorio mint a Kvirinál előtt megkettőztette az őrszemek számát. Az Opinione mai száma az egész dolgot rossz vicznek mondja.

*** Köszönetnyilvánítás** Minden zoknak, kik felejtethetle anyánk és rokonok néhai Tőkés Istvánné szül. Albert Sára asszonynak végtiszteségételen résztvettek és ezáltal is enyhítettek végtelen fájdalomunkat, fogadják ez uton hálás köszönetünket. A gyászoló család.

Márczius Idusa és azután.

(Folytatás.)

Csatára! csatára! visszhangzik az ország egyik szelétől a másikig. Hatalmas nemzeti érzés fojtta el ugy a paloták, mint a kunyhók lakóinak szívét.

A Haza! E nagy szó, e szent eszme kibékítette az elnyomót az elnyomottal, urát a jobbágygyal. Franciaországban a forradalom alatt a nép a nemesség ellen támadt, Magyarországban ellenben a mágnás a polgárral és paraszttal egy sorban küzdött a közös ellenség az osztrák ellen. Öregek, ifjak lelkesedve ragadtak fegyvert és lettek a csataterre. Páratlan jelenet az egész világtörténelemben egy egész nemzetet egy fenséges eszméért fegyverben látni.

A márciusi ifjuság a népszellem győzelemre jutását nagy örömmel üdvözölte, de a reakcionárius mozgalom fölött is kifejezést adott mély fájdalomnak és bánatának.

Ausztria belátva, hogy önmaga nem bírja legyőzni a nemzeti függetlenség kivívásának reményében, erejében csodálatosan érvényesült magyar nemzetet, örökös szegényére: Oroszország segítségét kikunyorálta. Az Ausztria felett diadalmaskodó Magyarország az orosz-osztrák haderő sulya alatt összeszakadni lát szott, ennek daczára a magyar ifjuság nem rettent vissza a hadi szolgáattól, bár nemes homlokáról már nem a győzelem bizossága, hanem a halálvágy volt leolvasható. A nemzet diadalmas harcza a tulhatalommal szemben vértanusággá vált.

A harc egyre reménytelenebbé vált, a márc. ifj. elveszté bizalmát a nemzet erejében, hitét az igazságos ügy diadalában. Lelke megborzadt a sors félelmes csapásai alatt és kétségbeesve kérte, marad-e magyar, ki e rettenetes időket leírja? Az éjszakai kolosz keresztül tört Magyarország határán, hogy »Ausztria összeomlását elhárítsa.« A végzet rohamosan haladt előre. Az oroszok győzelmes előnyomulásai az ország keleti és északi részeiben oly hirtelen követtek egymást, hogy a nemzet kétségbeesett busulással várta jövőjét.

A magyar szabadságharcz tragédiájának utolsó mozzanatát a világsi fegyverletétel képezi. Görgei fővezér ugyanis álitása szerint az ellenállás lehetetlenségéről meggyőzve, Világos mellett aug. 13-án 20000 emberrel letette a fegyvert.

A szabadság boldog a maira szomorú ebredés, láncok közt való ebredés következett. A reakció dühöngő kegyetlenséggel végezte bosszuállását. Rettenetes büntetés várt a szabadság dicső bajnokaira. Az embertelen győzők borzalmas módon igyekeztek letörni az önálló Magyarország eszméjét, kipuoztatni hőseit. Az által, hogy Magyarország megadta magát az oroszoknak s az orosz kiszolgáltatta a foglyokat az osztráknak, oda vetette hazáját a bosszuálló osztrák kegyetlenségének. Azok, kik a történelmi jogok visszaszerzéséért s közelebről a királyilag szentesített »Márc. törvények« ért ontottak véreket, a hatalom előtt most mint lázadók állottak. Okt. 6-án Aradon golyó által 4 és kötél által 9 nemes magyar hős végezte életét. — Pesten gr. Battyáni Lajos növelte a mártirok számát számtalan más áldozattal együtt. Haynau az ostromállapotot véres kézzel pecsételte meg Magyarország legnemesebb fiait, kik a hőher kezét elkerülhették, börtönökbe sanyittek itthon és idegenben vagy pedig kibujdostak. — Magyarország a gazdagság, a polgárok jóléte eltűnt, a társadalom tetenségre kárthatva, magasabb czélok — ugyszólván — tetlenül tengődött. A nép tömerdek vért ontott s még sem ért el semmit, sőt ellenkezőleg mindent elveszített, Elkobozták javait, ezeréves alkotmányát s mély dermesztő álomba merült. A legszükségőbb abszolotizmus borzasztó idejében az emberi

szellem minden szabad nyilvánulására a cenzura nehezült. A gondolatok le voltak nyűgözve, semmi sem volt szabad, jóformán még a lélekzetvétel sem!

Vége köv.

Müller József

III. é. keresk. akademista.

IRODALOM.

Uj német-magyar szótár. A Franklin-Társulat kiadásában megjelent Simonyi Zsigmond és Balassa József szerkesztésében a német és magyar nyelv szótárának első (német-magyar) része. E szótár teljesen felöleli és feldolgozza mindkét nyelv szócincének azt a részét, mely a mindennapi használatban szükségese, s nagy gondot fordít arra, hogy az iskolai olvasmányok körében előforduló szavakról is tájékoztassa a tanulókat. Mint szótár-irodalmunk legújabb terméke, elhagyja a nyelvújításnak száz meg száz mondvacsinált és halvaszületett szavait, másrészt meg felvési az utolsó évtizedek találmányainak, intézményeinek, divatainak neveit, mint például ivlámpa, izzófény, átszálló jegy, körkép, bérharcz, pályaház stb. A német szavak közbe is felvettek az újabb német nyelvtisztítás termékeit, valamint az osztrák németeg közönségesebb szavait is. E szótár nagy gondot fordít arra, hogy használója ne csak a szavak magyar jelentését ismerje meg, hanem hogy tájékoztassa őt a német nyelvtan legnehezebb kérdéseiben is. Minden egyes szó mellett közli a szokottól eltérő alakokat s utbaigazítást ad a szó használatára nézve a mondatban. Megjelöli a német szavak bangsulyát és szükség esetén a kiejtést is. Igen nagy gondot fordít a német és magyar nyelv szótársaira s ebben jóval felülmúlja eddigi szótárainkat. A szótár ára füzve 3 frt, felbörkötésben 4 frt.

A Vasárnapi Ujság márczius 12-iki száma 17 keppel s a következő tartalommal jelent meg: »Puky Miklós« (Puky Miklós és Teleki László gróf emigráció-korabeli genfi fényképeivel) Puky Józseftől. — »Önigazolás« Költemény Könyves Tóth Kalmántól. — »Korhadt fakeresztek« Irta Rákosi Viktor. — Regényiar; »Hires asszonyok: Maria Antoniette ifjusága« arczkeppel). »A vadlilium.« Regény. Irta Theuriet Andree, Francziából fordította G. Cserhalmy Irén (a párisi kiadás eredeti illusztrációival). — »Gróf Zichy Jenő felolvasása legutóbbi nagy utazásáról« (képekkel, eredeti azzsiai fényképek után). — »A legnagyobb rendjelek.« — Háziállataink hazája.« — Öreg honvedek lakomája Aradon« (képpel). — »Gyulai Gaál Miklós 1848-9-iki honvédtábornok.« Közli fia, Gaál Gyula (az rradi fogságban saját maga által rajzolt arczképeivel). — »Faure elnök temetése« (képekkel, eredeti párisi fényképek után) Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendez heti rovatok. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 2 forint, a »Politikai Ujdonságokkal együtt 3 forint. Megrendelhető a Franklin Társulat kiadóhivatalában (Budapest IV ker. Egyetem-u. 4. szam.) Ugyanitt megrendelhető a »Képes Neptar« legolcsóbb ujság a magyar nép számára, egész évre 2 frt 40, félévre 1 frt. 20 kr.

KÖZGAZDÁŠAG.

Sertésvásár.

Kőbányai sertéspiacz. Márczius 14. Magyar elsőrendű: Öreg nehez (páronként 400 kgron felüli 47 $\frac{1}{2}$ —48 kr. Közép (páronként 300—400 klg. sulyban) 47 $\frac{1}{2}$ —48 kr. Fiata nehez (páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 51—51 $\frac{1}{2}$ krig. Fialat közép (páronként 251—320 klg.) 49—50 krig. Fialat könnyű páronként 250 klg-ig terjedő sulyba. 48 $\frac{1}{2}$ —49 kr. Szerbiai: nehez (páronként 260 klg. felüli sulyban) 49—50 krajczárig, közép páronként 240—260 kilogramm sulyban) 49—49 $\frac{1}{2}$ krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő sulyban) 47 $\frac{1}{2}$ —48 krajczárig.

Sertéslétszám: 1899. évi márcz. 13-án volt készlet 31.271 darab, 1899 márcz. hónap 14-én felhajtott 560 drb, 1899 márcz. hónap 14-ik napján elszállított 231 drb, 1899 márcz. hó 14-ik napjára maradt készletben 31.600 darab. — A hizott sertés üzlet irányzata változatlan.

Budapesti gabonatözsde.

ár. 15.
készaruüzlet hivatalos árjegyzései a következők:

Bursa	kilós	Ar 100 klg.		100 kilogramm ára	
		frttól	frtg	frttól	frtg
Bánsági ó	76	—	—	80	00.0—00.00
» »	77	—	—	81	00.00—00.00
» »	78	—	—	82	—
Tiszavidéki ó	79	9.00	10.00	—	10.40—10.45
» »	76	10.05	10.10	80	—
» »	77	10.15	10.20	81	00.00—00.00
Pestvidéki ó	78	10.30	10.35	82	10.45—10.55
» »	79	10.10	10.20	—	—
» »	79	10.20	10.25	80	—
Fehérmegyei ó	76	10.45	10.45	81	10.40—10.50
» »	78	10.35	10.35	82	—
» »	79	10.05	10.15	—	—
Bácskai ó	76	10.10	10.20	80	—
» »	7	10.20	10.30	81	00—00
» »	8	—	—	82	0000—00
Észak ma:	7	—	—	80	—
» »	79	—	—	81	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilogramm
Kész elsőrendű uj	70—72	7.85 7.95
» másodrendű »	—	7.75 7.85
Árpa takarmánynak »	60—62	6.20 6.55
» égetni való »	62—64	6.60 7.40
» serfőzdei »	64—66	7.60 8.40
Zab — — — uj	39—41	5.80 6.15
Tengeri bánsági — uj	—	4.65 4.70
» mas nemű »	—	—
Repeze bánsági	—	4.15 4.30

CSARNOK.

A rendőrkapitány ur párbaja.

— Humoros regény. —

Irta: **Mocsary Miklós.**

(Folytatás.)

TIZENHATODIK FEJEZET. (30.)

(Minden jó, ha vége jó.)

A »Varasdi Hirharsona«-ból veszszük át a következő udonságot:*)

— **Hármas esküvő.** Ritka hátrányak lehettek szemtanúi azok, kik ma délután 4 órakor a főteren levő román. bath. templomba léptek be. Ma tartottak itt esküvőket: kis és nagysári sári Jambor Tóbas fővárosi hivatalnok Traxler Iona kisasszonnyal, Traxler Tóni városunk közkezdveltségű alakjának leányával, azonkívül Papp Gyula fővárosi bankhivatalnok Traxler Eszterrel, Traxler Tóni szép leányával és báró Laposy Benő, helybeli pól földbirtokos, nemzetközi Kiznöki (Wasserman) lkával, nemzetközi Kiznöki (Wasserman) városunk kedvelt rendőrkapi anyának leányával. Násznagyok: városunk derék polgármestere és varmegyei főjegyző és báró részről: megének főispánja voltak. Tanuk gyanánt: Regélő Naczi és klónnfeher (Blitzweisz) Kóbi a »Tükör« és »Varasdi Hirharsona« munkatársai rendőrnokok voltak, Leiter Jakob és Csaguhutes Frigyes szerkesztők. Az esküvő nagy ünneplésséggel ment vegbe a nyoszolyó lányok a város előkelő családjai sorából kerültek ki.

Az esküvő során volt egy tréfas incidens is, mely a feljegyzést megérdemli. — Ugyanis, mikor a pap mar a házasságot megoldani akarta, vettek észre az örömsztülék, hogy két pár u. m. báró Laposy és Papp Gyula felcserele a menyasszonyat, helyesebben menyasszonyaik vetettek el a vőlegényt, a mi e két férfit nagy hasonlatosságán alapszik és a násznap részéről sok tréfalokozásra szolgáltatott alkalmat.

Az esküvőt nászlakoma követte, mi után a három pár nászutra kelet.

*) Csak fenntartással közölve.

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Évi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimek.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos ivenek, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.